

Relikviák és titkos, kalligrafikus üzenetek

Ezúttal alig tíz napig gyönyörködhetek csak az érdiek a városunkban élő, osztrák származású Fritz Rautner monumentális alkotásaiban, amelyek hosszabb figyelemre, elmélyült gondolkodásra készítették a szemlélőt. Az első látásra még értelmezhetőnek, „olvashatónak” tűnő képirások jelentésének megfejtése – bármelyik szögből próbálkoztak is – nem vezetett eredményre, hiszen az éppen hatvanadik születésnapját ünneplő festő művei kódolt, titkos üzeneteket hordoznak.

Először Kéri Mihály, a művész társ köszöntötte Fritz Rautnert 60. születésnapján

A megnyitó közönsége: barátok, ismerősök, művészetkedvelő érdiek

A szeptember 2-i megnyitón először Kéri Mihály mint művészkollégája és barátja köszöntötte az Érdén otthonra talált Fritz Rautnert. Mivel közeli

barátságuk a városi Tokaji borozóhoz köthető, Kéri úgy vélte, nem a korról, hanem inkább a borról mondana néhány szót az egybegyűlteknek, annál is

inkább, mert napjainkban egyre nehezebb önfeledten ünnepelni, kortársaink gyakran rezignáltan, melankolikusan ünnepelnek, ugyanakkor – Hamvas Bélát idézve emlékeztetett – a bor és a művészet gyakran párban járnak, mint kedves barátok. Első találkozásukkor, a vendégloji diskurzus alatt is hamar kiderült művészeti értékazonosságuk, nem csoda, hogy Fritz Rautner rövid időn belül csatlakozott a helyi X-Arthoz, s azóta részt vesz közös tárlataikon, bekapcsolódott a művésztelep munkájába, és 2010-ben önálló kiállítással is jelentkezett.

Most, a művész hatvanadik születésnapja alkalmából megnyílt tárlat anyagát *Matits Ferenc* művészettörténész ajánlotta az érdeklődők figyelmébe. Egyebek mellett elmondta: szerzőjük nagyvonalúan bánik mind a felülettel, mind az ecsetvonásokkal. Nagyméretű képének címe – Fekete a feketében – *Büki Attila* festő és költő barátjának egyik verssorát idézi. Fritz Rautner az óriási fekete felületre grafitceruzával sorokat rótt, amelyek első látásra még talán olvashatónak, értelmezhetőnek tűnnek, ám hiába próbálkozik a szemlélő, sem jobbról balra, sem balról jobbra, de még alulról felfele vagy felülről lefele sem megfejthető, mert misztikus, kódolt üzenetet hordoz. A művész ezzel a gesztussal valójában szemléldésre, gondolkodásra, az alkotásban való elmélyülésre készíti a befogadót, hiszen a dolgok lényege mélyen van, és nem szükséges mindig mindent kitárni, egyszerűségében megmutatni – emelte ki Matits Ferenc, majd azzal folytatta, hogy az alkotó további festményeinél is megfigyelhető a rejtés, a kalligráfia, az írásjelek dekoratív és spekulatív alkalmazására való törek-

vés. Nagyméretű, kalligrafikus festményei mellett közszemlére került a Relikviák című sorozata is, amelynek darabjai merített papírra készültek, és közös jellemzőjük, hogy ragasztott mozaikelemeket is tartalmaznak. A művészettörténész e sajátos technika születésének hátterét is megosztotta a megjelentekkel. Fritz Rautner elégedetlen volt egy alkotásával, és darabokra szaggatta azt, ám egy idő után újra kezébe kerültek a széttépett kép darabjai, és úgy vélte, érdemes a részeket felhasználni, így ezek az apró „képdarabok” új funkciót kaptak, általuk a dominánsan fekete is új árnyalattal gazdagodott. Mind a Relikviák című sorozata, mind a kalligrafikus művei szervesen illeszkednek Fritz Rautner eddigi munkásságához, amit az erős expresszív hatások, belső impulzusok kifejezése jellemez – mondta a művészettörténész.

Salacz Dorottya szaxofonon játszott

A születésnap kiállítás megnyitóján *Salacz Dorottya* szaxofonjátékát követően az érto közönség nemcsak gratulált a festőművésznek, hanem el is mélyülhetett a titkos üzeneteket hordozó alkotásokban.

Bálint Edit

Képek és lehetőségek

Fritz Rautner kiállítása szeptember 2-ától 11-éig volt látható a művelődési házban. A festésszettel, szobrászattal és grafikával is foglalkozó autodidakta művész tagja a siegburgi Junges Forum Kunstnak és az X-Art Képzőművészeti Társaságnak.

A Stájerországban született és Németországban élt művésztől – miután boldog születésnapot kívántunk neki – először azt kérdeztük, hogyan került Erdre.

- Egy művész ismerősöm által. Megtetszett, ahogy itt élnek az emberek. Fotó- és videodokumentációk miatt jutottam Magyarországra, Kőszegre. Miután archiváltam is a dolgaimat, a művészbarátaim megkérték, hogy az ő munkáikat is archiváljam.
- Milyen lehetőségeket látott meg itt, nálunk? Mi az, ami más?
- A természet, a csend, a nyugalom és a környezet, ahol alkothatok. Tetszik, hogy tér, távolság van a ház és a műhely között.
- Mikor kezdett el művészettel foglalkozni?
- Még 1971-ben, amikor 18 éves koromban elhagytam Ausztriát. A szüleim támogattak

ugyan, de nem volt lehetőségem arra, hogy ott művészettel foglalkozzak. Németországba mentem, ahol kezdetben figuratív festményeket készítettem, aztán hamar átálltam a rézkarcra. Sokáig abból éltem, de mellette szobrászattal is foglalkoztam. Abból a termékeny időszakból csak két szobrom maradt meg, a többi mind elkelt vagy elajándékoztam. Először 1981-ben vettem részt kiállításokon. Aztán a 80-as évek közepén kezdtem el érdeklődni egy másfajta művészeti ág iránt is. Ez volt a fotó- és a videodokumentáció.

- A város művészeti életébe 2009-től kapcsolódott be. Itt is lakik Érdén?
- Alkotni csak itt alkotok: 1996-ban vettem egy ingatlant. Először a műhelyt alakítottam ki, a lakórészt csak jóval később. 2008 óta lakom Érdén. A műhelyemben csak alkotok, most ebben élem ki a világomat.

Mindent és mindennel festek. Olaj, tempera, akril, akvarell, bármi...

- Hogyan válogatta ki a művelődési házban kiállított festményeket?
- A nagy képeket ide készítettem. A Relikte című sorozatom darabjai is láthatók voltak, amelyek egy kiállítási program keretében készültek. Ezek egy része még ebben a hónapban külföldre kerül, a többi pedig egy másik kiállításon lesz látható. Most ebből a sorozatból az egyes számút a Városi Galériában, a kettőtől tízig terjedőket pedig itt állítottuk ki. Ez volt az első és utolsó lehetőség, hogy együtt láthatták az egész sorozatot.
- Milyennek látja az érdi művészek helyzetét?
- Változónak. Jelenleg nemcsak Magyarországon, bárhol Európában kicsit nehezebb a művészeti élet, minden szempontból. Nagyra értékelem, hogy elindult valami Érdén. Itt összejárnak a művészek, kialakult egy művészeti közösség, ahol sikerül megbeszelnünk a dolgainkat. Komoly művészeti élet kezd kialakulni. A nemrég megnyílt Városi Galéria is nagyon nagy lehetőség a művészek szá-

mára. Ez a város lehetősége is. Én elég sokat járok külföldre, viszem Érd híret a világba.

- Részt vett az idei Érdi Művésztelep munkájában. Ott hogyan beszélget a többiekkel?
- Magyarul! Nagy segítség számomra *Karsch Manfred* festőművész, aki német születésű. A művésztelepen vannak művészek, például *Aknay János*, akik jól beszélnek németül. A többiek általában angolul tudnak. Hogy megért-sük egymást, sokszor használjuk a kezünket és a lábunkat is...
- Milyen tervei vannak?
- Szeretnék még több képet festeni, még több kiállításon részt venni. Számomra nagyon nagy szó, hogy befogadtak az érdi művészek, és láthatom a fejlődést. Szembetűnő a változás ahhoz képest, ami 20 évvel ezelőtt itt volt, és ez nemcsak a művészekre értendő, hanem – hangsúlyozom – Érd városára is. Mindig figyelemmel kísérem, hogy mi történik itt. Nemcsak megyei jogú város lett Érd, művészi várossá is fejlődött.
- A művész szavait a felesége tolmácsolta, akinek segítségét ezúton is köszönjük.

Az

műsora

2011. szeptember 19–25.

szeptember 19., hétfő
08:00 187 magazin ism.
08:30 Ifipark ism.
09:00 Csillagszem ism.
09:30 Négyeszmközt ism.
09:45 Magyarok Afrikában, V/3. rész magyar dokumentumfilm, 30' ism. rend: Cséke Zsolt
10:15 Izörzők Szigliget, 50/22. gasztronómiai magazin magyarországi tájakról, 30' ism. Róka Ildikó és Móczár István műsora
10:45 Érdi Panoráma ism.
15:00 Négyeszmközt ism.
15:15 Ifipark ism.
15:45 Hit és Élet ism.
16:15 Csillagszem ism.
16:45 Izörzők Szigliget, 50/22. gasztronómiai magazin magyarországi tájakról, 30' ism. Róka Ildikó és Móczár István műsora
17:15 Szibéria 13/11. rész magyar útifilm 30' ism. rend.: Bayer Zsolt
17:45 Tea két személyre ism.
18:15 Csillagszem ism.
18:45 Burleszksparádé
19:00 Híradó
19:20 Esti mese
19:30 Házimozi ajánló
19:40 Négyeszmközt, beszélgetés aktuális témákról
19:55 Kézilabda-mérkőzés FTC-Rail Cargo–ÉTV Érdi VSE
21:25 Híradó ism.
21:40 Négyeszmközt ism.
21:55 Ifipark ism.
22:25 187 magazin ism.
22:55 Házimozi ajánló ism.

szeptember 20., kedd
08:00 Híradó ism.
08:15 Tea két személyre ism.
08:45 Házimozi ajánló ism.
08:55 Szibéria 13/11. rész magyar útifilm 30' ism. rend.: Bayer Zsolt
09:25 Négyeszmközt ism.
09:40 Földközelen ism.
10:10 A jazz születésétől napjainkig, 24/22. „És él a jazz!” 1964–1975 magyar zenés ismeretterjesztő film a Benkő Dixieland Band közreműködésével, 50' ism.
11:00 Kézilabda-mérkőzés ism. FTC-Rail Cargo–ÉTV Érdi VSE
15:15 Négyeszmközt ism.
15:30 Hit és Élet ism.
16:00 Izörzők Szigliget, 50/22. gasztronómiai magazin magyarországi tájakról, 30' ism. Róka Ildikó és Móczár István műsora
16:35 Magyarok Afrikában, V/3. rész magyar dokumentumfilm, 30' ism. rend: Cséke Zsolt
17:05 187 magazin ism.
17:35 Tea két személyre ism.
18:05 Mozgás ism.
18:35 Négyeszmközt ism.
18:50 Burleszksparádé
19:00 Híradó
19:20 Esti mese
19:30 Házimozi ajánló ism.
19:40 Négyeszmközt, beszélgetés aktuális témákról
19:55 Vitalitás, életmódmagazin
20:25 Bakaruhában magyar romantikus filmdráma 96' ism. rend.: Fejér Imre fsz.: Darvas Iván, Bara Margit, Pécsi Sándor
22:05 Híradó ism.
22:20 Négyeszmközt ism.
22:35 Vitalitás ism.
23:05 Házimozi ajánló

szeptember 21., szerda
08:00 Híradó ism.
08:15 Hit és Élet ism.
08:55 Érdi Panoráma ism.
09:25 Négyeszmközt ism.
09:40 Vitalitás ism.
10:10 Ifipark ism.
10:40 Fény-Kép ism.
11:10 Aggódunk érted... Élődonoros májátültetés egészségügyi ismeretterjesztő film 56' ism. forgatókönyv: Váczai Szabó Márta
15:00 Négyeszmközt ism.
15:15 Érdi Panoráma ism.
15:55 Ifipark ism.
16:25 Tea két személyre ism.
16:55 Házimozi ism. Beszélgetés Dénes Gábor rendezővel
17:10 A remény útjai, 2. rész – Portrévázlatok Vigh Tamás szobrászművészről: 1700 nap története magyar dokumentumfilm, 56' ism. Rendező: Dénes Gábor, Zene: Vukán György
18:10 Vitalitás ism.
18:40 Négyeszmközt ism.
19:00 Híradó
19:20 Esti mese
19:40 Négyeszmközt, beszélgetés aktuális témákról
19:55 Mozgás, sportmagazin
20:25 Házimozi ism. Beszélgetés Dénes Gábor rendezővel
20:40 Egy lefoglalt jelentés nyomában magyar dokumentumfilm, 55' ism. Rendező: Dénes Gábor
21:35 Híradó ism.
21:50 Négyeszmközt ism.
22:05 Mozgás ism.
22:35 Vitalitás ism.

szeptember 22., csütörtök
08:00 Híradó ism.
08:15 Mozgás ism.
08:45 Hit és Élet ism.
09:25 Tea két személyre ism.
09:55 Négyeszmközt ism.
10:10 Házimozi ism. Beszélgetés Dénes Gábor rendezővel

10:25	Egy lefoglalt jelentés nyomában magyar dokumentumfilm, 55' ism. Rendező: Dénes Gábor
11:20	Vitalitás ism.
15:00	Négyeszmközt ism.
15:15	Házimozi ism. Beszélgetés Dénes Gábor rendezővel
15:30	Egy lefoglalt jelentés nyomában magyar dokumentumfilm, 55' ism. Rendező: Dénes Gábor
16:25	Vitalitás ism.
17:05	Hit és Élet ism.
17:35	Mozgás ism.
18:05	Tea két személyre ism.
18:35	Négyeszmközt ism.
18:50	Burleszk parádé
19:00	Híradó
19:20	Esti mese
19:40	Négyeszmközt, beszélgetés aktuális témákról
19:55	Bibliai Szabadegyetem Náhúm próféta könyve, Habakuk próféta könyve 60'
20:55	Már szlovákok voltunk? magyar dok.-film 106' ism. rend.: Gulácsy János
22:45	Híradó ism.
23:00	Négyeszmközt ism.
23:15	Mozgás ism.

szeptember 23., péntek
08:00 Híradó ism.
08:15 Mozgás ism.
08:45 Négyeszmközt ism.
09:10 Tea két személyre ism.
09:40 Bibliai Szabadegyetem Náhúm próféta könyve, Habakuk próféta könyve 60' ism.
10:40 Vitalitás ism.
11:10 Hit és Élet ism.
11:40 Földközelen ism.
15:00 Négyeszmközt ism.
15:15 Aggódunk érted... Élődonoros májátültetés egészségügyi ismeretterjesztő film 56' ism. forgatókönyv: Váczai Szabó Márta
16:15 Mozgás ism.
16:45 Vitalitás ism.
17:15 Szibéria 13/11. rész magyar útifilm 30' ism. rend.: Bayer Zsolt
17:55 Földközelen ism.
18:25 Ifipark ism.
19:00 Híradó
19:20 Esti mese
19:40 Négyeszmközt, beszélgetés aktuális témákról
19:55 A jazz születésétől napjainkig, 24/23. „És él a jazz!” 1976–1991 magyar zenés ismeretterjesztő film a Benkő Dixieland Band közreműködésével 54'
20:50 Híradó ism.
21:05 Négyeszmközt ism.
21:20 Vitalitás ism.
21:50 Mozgás ism.
22:20 Mojito buli, szórakozás, programok

szeptember 24., szombat
08:00 Híradó ism.
08:15 Négyeszmközt ism.
08:30 Izörzők Deszk, 50/23. gasztronómiai magazin magyarországi tájakról, 31' Róka Ildikó és Móczár István műsora
09:00 Mojito ism.
09:30 Mozgás ism.
10:00 Fény-Kép ism.
10:30 Bibliai Szabadegyetem Náhúm próféta könyve, Habakuk próféta könyve 60' ism.
11:30 Kézilabda-mérkőzés ism. FTC-Rail Cargo–ÉTV Érdi VSE
15:30 Mozgás ism.
16:00 Érdi Panoráma, heti események összefoglalója
16:30 Csillagszem
17:00 Vitalitás ism.
17:30 Mojito ism.
18:00 Aggódunk érted... Élődonoros májátültetés egészségügyi ismeretterjesztő film 56' ism. forgatókönyv: Váczai Szabó Márta
19:00 Izörzők Deszk, 50/23. gasztronómiai magazin magyarországi tájakról, 31' ism. Róka Ildikó és Móczár István műsora
19:30 Érdi Panoráma ism.
20:00 Mojito ism.
20:30 Csillagszem ism.
21:00 Háromszoros visszavágó színes francia filmvígjáték 96' ism. rend.: Fabien Onteniente fsz.: Gérard Lanvin, Samuel Le Bihan

szeptember 25., vasárnap
08:30 Mozgás ism.
09:00 Csillagszem ism.
09:30 187 magazin – Ami a héten történt Pest megyében
10:00 Érdi Panoráma ism.
10:30 Hit és Élet, vallás és civil társadalom
11:00 Mojito ism.
15:50 A jazz születésétől napjainkig, 24/23. „És él a jazz!” 1976–1991 magyar zenés ismeretterjesztő film a Benkő Dixieland Band közreműködésével 54' ism.
16:50 Csillagszem ism.
17:20 Szibéria 13/12. rész magyar útifilm 30' ism. rend.: Bayer Zsolt
17:50 Mindenki ártatlan? magyar film 65' ism. rend.: Palásthy György fsz.: Alfonszó, Garas Dező
18:55 Magyarok Afrikában, V/4. rész magyar dokumentumfilm, 50' rend: Cséke Zsolt
19:50 Érdi Panoráma ism.
20:20 Hit és Élet ism.
20:50 Csillagszem ism.
21:20 Fény-Kép ism.
21:50 A jazz születésétől napjainkig, 24/23. „És él a jazz!” 1976–1991 magyar zenés ismeretterjesztő film a Benkő Dixieland Band közreműködésével 54' ism.
22:45 Mojito ism.